

Alavuden kaupunki

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta

Toimintasuunnitelma kaudelle 2025-2026

Sisällys

Sisällys.....	2
1Aamu- ja iltapäivätoiminnan periaatteet.....	3
2Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteet.....	3
2.1 Kodin ja koulun kasvatustyön tukeminen.....	3
2.2 Hyvinvoinnin, tunne-elämän ja sosiaalisen kehityksen tukeminen.....	4
3Aamu- ja iltapäivätoiminnan sisältö.....	4
4Tukea tarvitsevat lapset aamu- ja iltapäivätoiminnassa.....	5
4.1 Oppimisen edellytysten huomioiminen aamu- ja iltapäivätoiminnassa.....	6
5Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäminen.....	6
5.1 Toiminnan laajuus ja toiminta-aika.....	6
5.2 Toimintapaikat.....	7
5.3 Toimintamaksu.....	7
5.4 Toiminnasta tiedottaminen, toimintaan hakeminen ja valintaperusteet.....	8
5.5 Lasten määrä ja henkilöstön resursointi.....	9
5.6 Henkilöstön rakenne ja ohjaajien kelpoisuus.....	9
5.7 Ohjaajien perehdyttäminen.....	10
5.8 Vakuutukset ja turvallisuus.....	10
5.9 Taloussuunnitelma.....	11
6Aamu- ja iltapäivätoiminnan seuranta ja arviointi.....	11

1 Aamu- ja iltapäivätoiminnan periaatteet

Aamu ja iltapäivätoiminnalla tarkoitetaan perusopetuslain mukaista perusopetuksen oppilaille suunnattua ohjattua toimintaa, jonka kokonaisuudesta toimintaa järjestävä kunta vastaa. Toiminnassa lapsi ei ole oppilaan roolissa. Opetushallitus päättää perusopetuslain mukaisesti aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteista ja keskeisestä sisällöstä antamalla toimintaa varten perusteet, joiden mukaan aamu- ja iltapäivätoimintaa tulee järjestää. Alavudella koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta on osa kaupungin sivistyspalveluita ja se muodostaa jatkumon varhaiskasvatukselle ja esiopetukselle perusopetuksen yleisiä kasvatustavoitteita mukaillen.

–

2 Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteet

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on tukea kodin ja koulun kasvatustyötä sekä lapsen tunne-elämän kehitystä ja eettistä kasvua. Toiminnan tulee lisäksi edistää lasten hyvinvointia ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa sekä ennaltaehkäistä syrjäytymistä ja lisätä osallisuutta. Tarkoituksena on myös ennaltaehkäistä riskitekijöitä, jotka liittyvät lapsen valvomattomaan ajankäyttöön ja yksinoloon.

2.1 Kodin ja koulun kasvatustyön tukeminen

Kotien työtä tuettaessa lähtökohtana on, että lapsen huoltajilla on ensisijainen vastuu lapsen kasvatuksesta. Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajilla on ammatillinen vastuu lapsen kasvatuksessa.

Koulun ja kodin yhteistyön perusta on keskinäinen kunnioitus ja tasa-arvoisuuteen perustuvaa yhteistyötä. Hyvä yhteistyö näkyy mm. lasta koskevien asioiden hoidossa sekä hyvässä tiedonsiirrossa. Avoin ja luottamuksellinen vuorovaikutus luo tälle hyvän pohjan. Päivän tapahtumista pyritään keskustelemaan päivittäin huoltajien kanssa lasten haun yhteydessä.

Iltapäivätoimintaan osallistuvalla lapsella on mahdollisuus päivittäin ohjattuun läksyjen tekoon, mutta päävastuun läksyjen teosta ja opiskelusta on huoltajilla.

2.2 Hyvinvoinnin, tunne-elämän ja sosiaalisen kehityksen tukeminen

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on lasten hyvinvoinnin, tunne-elämän ja sosiaalisen kehityksen tukeminen. Ohjaajan myönteisellä suhteutumisella ja läsnäololla on tässä suuri merkitys. On tärkeä, että jokainen lapsi kokee olevansa arvostettu ja hyväksyty. Lapset tarvitsevat tunteen siitä, että he kuuluvat joukkoon. Yhdessä tekemällä opitaan tärkeitä vuorovaikutustaitoja, kuten esimerkiksi sitä miten ratkaistaan erimielisyydet.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan yhteiset linjaukset tukevat ja vahvistavat lasten hyvinvointia sekä sosiaalista kehitystä. Tavoitteena on, että lapsen päivästä saadaan muodostettua ehjä ja monipuolinen kokonaisuus. Aamu- ja iltapäivätoiminta tukee lasten eettistä kasvua ja käsitystä ihmisten yhdenvertaisuudesta. Toiminnassa huomioidaan erilaiset vuorovaikutustilanteet ja keskustelut. Toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa on tärkeää myös huomioida lasten osallisuus ja mielipiteet. Tavoitteena on auttaa lasta omien vahvuuksien löytämisessä sekä oman osaamisen kehittämisessä.

Aamu- ja iltapäivätoiminta on ryhmätoimintaa ja ryhmää ohjaavat säännöt ja arvot muovaavat osaltaan lasten sosiaalista kasvua.

3 Aamu- ja iltapäivätoiminnan sisältö

Toiminnassa korostuu lasten oikeus turvalliseen lapsuuteen ja kasvuympäristöön. Sisältöä suunniteltaessa otetaan huomioon lasten tarpeet, omat toiveet sekä huoltajilta saatu palaute. Sisältöön vaikuttavat myös paikalliset olosuhteet, vuodenajat ja niiden tarjoamat mahdollisuudet sekä ohjaajien omat vahvuudet. Toiminnan sisältöä suunniteltaessa kiinnitetään erityisesti huomiota leikkiin, luovaan toimintaan ja myönteisiin elämyksiin. Toiminnan sisältö muodostuu peleistä ja leikeistä, päivittäisestä liikunnasta, ulkoilusta,

askartelusta ja erilaisesta luovasta toiminnasta. Toiminnassa varataan aikaa myös vapaaseen leikkiin, itsenäiseen toimintaan, rentoutumiseen, lepoon ja läksyjen tekoon.

Toiminta tarjoaa kasvua ja kehitystä tukevaa vuorovaikutusta, ilon kokemuksia ja erilaisia elämyksiä sekä mahdollisuuden kehittää omia mielenkiinnonkohteita. Jokainen toimintayksikkö laatii oman vuosisuunnitelman, jossa näkyvät erilaisten sisällöllisten kokonaisuuksien huomioiminen. Yhteisten sääntöjen ja sopimusten kirjoittaminen vahvistaa lapset kokemusta osallisuudesta ryhmän toiminnassa. Toimintasuunnitelmasta ja toiminnan sisällöstä tiedotetaan huoltajia ja heille tarjotaan mahdollisuus osallistua toiminnan suunnitteluun.

4 Tukea tarvitsevat lapset aamu- ja iltapäivätoiminnassa

Aamu- ja iltapäivätoiminta vahvistaa lasten kokonaisvaltaista kasvua ja kehitystä. Toiminnan ja ajankäytön suunnittelu ja selkeys sekä tilanteiden ennakointi ovat erityisen tärkeitä kehityksessään tukea tarvitseville lapsille. Leikin merkitys korostuu varsinkin nuorempien osalta.

Sääntöjen noudattamista ja itsesäätelyn taitoa harjaannutetaan pelien, leikkien ja liikunnan keinoin. Heille tarjotaan mahdollisuuksia onnistumisen kokemuksiin ja yhdessä toimimiseen.

Toiminnassa huolehditaan aina lasten psyykkisestä, fyysisestä ja sosiaalisesta turvallisuudesta.

Tukea tarvitsevien lasten kanssa työskenneltäessä ohjaajien ammatillista osaamista vahvistetaan perehdytyksen ja koulutusten avulla. Ohjaajien työtä tuetaan myös opettajien ja tarvittaessa oppilashuoltohenkilöstön antaman konsultaation avulla. Yhteistyö koulun kanssa lisää oppilaan tuntemusta ja täydennyskoulutus varmistaa osaamista. Aamu- ja iltapäivätoiminnan ja perusopetuksen yhteistyöllä on myös mahdollista vahvistaa lapsen opiskelu- ja sosiaalisten taitojen harjoittelua.

4.1 Oppimisen edellytysten huomioiminen aamu- ja iltapäivätoiminnassa

Uusi esi- ja perusopetuksen oppimisen ja koulunkäynnin tuen lainsäädäntö tulee voimaan 1.8.2025. Samalla myös esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmat uudistuvat merkittävilta osin. Uusi laki vahvistaa varhaisia tukitoimia, joiden avulla oppilas saa tukea oppimiseensa.

Aamu- ja iltapäivätoiminta voi tarvittaessa olla osa perusopetuksessa oppilaalle annettavaa oppimisen ja koulunkäynnin tukea.

Oppimiseen ja koulunkäyntiin tukea saavien oppilaiden aamu- ja iltapäivätoiminta järjestetään joko integroituna muuhun aamu- ja iltapäivätoimintaan tai tarvittaessa erillisenä muusta toiminnasta.

Vammaispalvelulain mukaisten palveluiden piiriin kuuluvien oppilaiden aamu- ja iltapäivätoiminta järjestetään Alavuden kaupungin sivistyspalveluiden ja Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen yhteistyösopimuksen mukaisesti. Yhteistyötä toteutetaan huomioiden palveluihin oikeutettujen oppilaiden hyvinvointi sekä voimavarat ja vahvuudet.

5 Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäminen

Alavuden kaupunki järjestää aamu- ja iltapäivätoimintaa 1.lk ja 2.lk oppilaille, tarvittaessa 3.-4. luokan oppilaille asiantuntijan lausunnon perusteella sekä pienryhmässä opiskeleville oppilaskohtaisen tuen oppilaille vuosiluokilla 3.-9. Kyläkoulujen esikoululaiset voivat myös osallistua koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaan.

5.1 Toiminnan laajuus ja toiminta-aika

Kunnalla on oikeus päättää, tarjoaako se aamu- ja iltapäivätoimintaa. Kunta päättää myös toiminnan laajuudesta, esim. tarjoaako pelkästään iltapäivätoimintaa muttei aamutoimintaa.

Alavudella on päätetty tarjota sekä aamu- että iltapäivätoimintaa.

Toimintaa järjestetään arkipäivisin klo 6.30 – 16.30 välisenä aikana. Aamu- ja iltapäivätoiminta on avoinna vain koulujen työpäivinä. Loma-aikoina tai viikonloppuisin toimintaa ei ole. Esikoululaisilla, jotka ovat yhdistettynä koululaisten iltapäivätoimintaan, on oikeus varhaiskasvatuksen järjestämään toimintaan myös loma-aikoina.

5.2 Toimintapaikat

Aamu- ja iltapäivätoiminnan ryhmät käyttävät toiminnassaan koulun tiloja. Tilojen käytöstä ja käyttövuoroista sovitaan koulun henkilöstön kanssa.

5.3 Toimintamaksu

Aamu- ja iltapäivätoiminnasta voidaan määrätä kuukausimaksu. Iltapäivätoiminnan kuukausimaksuun sisältyy iltapäivätoiminnan ohjattu ja valvottu toiminta materiaaleineen, vakuutus sekä välipala. Perusopetuslain 48§ mukaisesti kunta päättää aamu- ja iltapäivätoiminnasta perittävien kuukausimaksujen määrästä. Maksu voidaan periä jokaiselta kuukaudelta, jona lapsi osallistuu aamu- tai iltapäivätoimintaan. Sairaudesta aiheutuvasta koko kalenterikuukauden poissaolo ei aiheuta maksua. Jos lapsi ei muusta syystä osallistu toimintaan koko kalenterikuukautena, maksuna peritään puolet kuukausimaksusta. Toimintaan osallistumisesta ei voida periä muita maksuja, kuin nämä alla olevat.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan maksut 1.8.2025 alkaen

Iltapäivätoiminnan tunnit	1-10 toimintapäivää	yli 10 toimintapäivää
max. 4h / päivä	50 € / kk	100 € / kk
yli 4h / päivä	60 € / kk	120 € / kk
Aamupäivätoimintamaksu	20 € / kk	40 € / kk

Maksu voidaan jättää perimättä tai sitä voidaan alentaa, jos huoltajan elatusvelvollisuus, toimeentulo edellytykset tai huollolliset näkökohdat huomioon ottaen siihen on syytä. Huoltajan hakemuksen perusteella päätöksen maksuvapaudesta tekee opetuspäällikkö.

5.4 Toiminnasta tiedottaminen, toimintaan hakeminen ja valintaperusteet

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta kerrotaan Alavuden kaupungin nettisivuilla, varhaiskasvatus ja opetus > koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta kohdan alla. Lisäksi ryhmäkohtaisia tietoja löytyy peda.netistä kunkin ryhmän omalta kohdalta sekä suomi.fi osoitteesta. Aamu- ja iltapäivätoimintaan hakemisesta tiedotetaan lehti-ilmoituksella sekä Alavuden kaupungin nettisivuilla. Lisäksi tietoa hausta välitetään esiopetus- ja iltapäivätoimintaryhmissä. Keskitetty hakuaika koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaan on vuosittain tammikuussa, päivähoito- ja esiopetuspaikkojen hakuajan yhteydessä ja hakemuksia otetaan vastaan myös hakuajan jälkeen ja lukuvuoden 2025-2026 aikana. Hakemukset tehdään **Wilma-sovelluksessa**, johon vanhemmat saavat tunnukset esiopetusvuoden aikana. Hakemukset saa myös paperisena versiona Alavuden kaupungin nettisivuilta koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta kohdasta. Hakemus on voimassa lukuvuoden kerrallaan.

Jos hakeneita on yli määrän, joka ryhmään mahtuu, ovat ensisijalla ensimmäisen luokan oppilaat, tämän jälkeen valintaperusteena käytetään ensisijaisesti hakemusten saapumisjärjestystä. Myös perusteltua tarvetta voidaan käyttää valintaperusteena niiden hakemusten kohdalla, jotka toimitetaan hakuajana. Ryhmässä toimintakauden aikana vapautuneet paikat voidaan täyttää, jos toimintaan hakeneita on jonossa. Toimintaan myönnetään paikka kesken toimintakauden ryhmän lapsiluku huomioiden ja mahdollisuuksien mukaan.

Vanhemmille lähetetään aamu- ja iltapäivätoiminnan paikkojen vahvistamisen jälkeen kirje, jossa on päätös lapsen hyväksymisestä mukaan toimintaan ja toimintamaksusta sekä toimintaan liittyvistä yleisistä asioista, mm. tutustumispäivästä sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan yhteystiedoista. Kirjeeseen liitetään myös kaavake, johon vanhemmat kirjaavat vanhempien yhteystiedot sekä muut ohjaajille tärkeät tiedot lapsesta.

Mahdolliset tutustumispäivät järjestetään yksiköissä ennen kesäloman alkua. Tutustumispäivät on tarkoitettu lapsille ja vanhemmille yhteisesti.

5.5 Lasten määrä ja henkilöstön resursointi

Aamu- ja iltapäivätoimintaryhmien koko mitoitetaan tila- ja henkilöstöresursseihin niin, että lapsia voi kerralla olla enimmillään 13-15 yhtä vastuullista aikuista kohti (1:13), hetkellisesti enemmänkin.

Erityisen tuen ryhmä Huilissa tämä suhdeluku on yksi aikuinen seitsemää lasta kohti (1:7), minkä lisäksi täytyy huomioida lapset, joilla on oman avustajan tarve. Henkilökunnan lukumäärän lisäksi lapsiryhmän enimmäiskokoon vaikuttavat myös toimintaan osoitetut tilat, jotka voivat asettaa rajoituksia lapsiryhmän koolle. Koska lasten läsnäolot lomittuvat jonkin verran, voidaan kunkin ryhmän listoille ottaa enemmän lapsia.

5.6 Henkilöstön rakenne ja ohjaajien kelpoisuus

Valtioneuvoston ohjeen mukaan koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajaksi on kelpoinen henkilö, joka on suorittanut tehtävään soveltuvan korkeakoulututkinnon, opistoasteen tutkinnon, ammatillisen perustutkinnon tai sitä vastaavat aikaisemmat opinnot, ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon ja jolla on koulutuksen yhteydessä hankittu tai kokemuksella osoitettu taito toimia lapsiryhmän ohjaajana. Lisäksi ohjaajaksi on kelpoinen henkilö, jolla on kelpoisuus antaa luokanopetusta, esiopetusta, erityisopetusta tai aineenopetusta tai toimia oppilaanohjaajana.

Alavudella aamu- ja iltapäivätoiminnan ryhmissä ohjaajina toimivat henkilöt, jotka täyttävät valtioneuvoston asettamat kelpoisuusehdot, mikä tarkoittaa tehtävää vastaavaa koulutusta. Näillä ohjaajilla on päävastuu toiminnan suunnittelusta, lasten läsnäolojen kirjaamisesta, maksulistojen teosta ja yhteydenpidosta koordinaattoriin. Toiminnassa avustavalta henkilöstöltä edellytetään vähintään taitoa ja soveltuvuutta tehtävään.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan koordinaattori vastaa aamu- ja iltapäivätoiminnan kokonaiskoordinoinnista. Tähän sisältyy mm. hakupapereiden käsittely Wilmassa ja niiden

koonti, lasten sijoittelu ryhmiin, ryhmien toiminnan koordinointi, tiimipalaverien vetäminen, yhteydenpito koulunjohtajiin, varhaiskasvatuksen johtajaan ja opetuspäällikköön, sekä maakunnallisesti tehtävä verkostoyhteistyö. Koordinaattorilla on toiminnasta kokonaisvastuu ja hän huolehtii siitä, että tavoitteet toteutuvat tasalaatuisina kaikissa yksiköissä. Koordinaattori tuottaa materiaalia ja tiedotteita jakaen niitä yksiköiden käytettäväksi. Koordinaattori kokoaa ohjaajat koolle useampaan tiimipalaveriin lukuvuoden aikana, jossa käydään läpi ajankohtaisia asioita sekä kehitetään toimintaa.

Jokaisen aamu- ja iltapäivätoiminnassa työskentelevän on työsuhteensa alkaessa esitettävä rikosrekisterilain (770/1993 6§ 2.mom) mukainen rikostaustaote. Lisätietoja rikostaustaotteesta ja sen tilaamisesta saa Oikeusrekisterikeskukselta: www.oikeus.fi/oikeusrekisterikeskus.

5.7 Ohjaajien perehdyttäminen

Uusien ohjaajien yleisen tason perehdyttämisestä vastaa aamu- ja iltapäivätoiminnan koordinaattori. Jokaisen toimintakauden alussa kootaan ohjaajat yhteiseen suunnittelupalaveriin, jossa käydään läpi keskeiset asiat ja periaatteet. Kokeneemmat ohjaajat toimivat perehdyttäjinä yksikkötasolla.

Yksiköillä on käytössään kirjallinen perehdyttämiskansio, josta on löydettävissä oleelliset ohjeet, yhteystiedot ja työsuhteasiat, sekä keskeisimmät lomakkeet. Jokainen yksikkö pitää kansionsa ajan tasalla lisäämällä ja päivittämällä tietoja tarpeen mukaan.

5.8 Vakuutukset ja turvallisuus

Kaikki aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuvat lapset sekä heidän kanssaan työskentelevä henkilöstö on vakuutettu toiminnan aikana tapaturman varalle. Tapaturman sattuessa hakeudutaan hoitoon lähimmälle terveysasemalle. Aamu- ja iltapäivätoiminnan henkilöstö on velvollinen kirjaamaan ylös tarkat tiedot tapaturmasta tai vahingosta ja toimittamaan ne aamu- ja iltapäivätoiminnan koordinaattorille. Koordinaattori tekee ilmoituksen sivistyspalveluiden hallintosihteerille. Tapaturman hoito on lapselle maksuton.

Alavuden kaupungin varhaiskasvatuksen yksiköille on laadittu yhteneväiset turvallisuus- ja pelastussuunnitelmat. Turvallisuus- ja pelastussuunnitelmia säilytetään yksiköissä näkyvällä, helposti löydettävällä paikalla.

5.9 Taloussuunnitelma

Aamu- ja iltapäivätoiminta on osa koulujen toimintaa. Aamu- ja iltapäivätoiminnalle osoitetaan vuosittain määräraha, joka jaetaan yksiköiden kesken. Suuremmat hankinnat voidaan tehdä koulun kanssa yhteisesti.

Jokainen ryhmä pitää seurannassa oman budjetin, jolloin se on aina reaaliaikainen. Talouden kokonaistoteutumista seuraa aamu- ja iltapäivätoiminnan koordinaattori.

6 Aamu- ja iltapäivätoiminnan seuranta ja arviointi

Aamu- ja iltapäivätoimintaa arvioidaan Alavudella jokaisessa ryhmässä arviointikyselyillä. Palautetta saadaan huoltajilta lukuvuoden aikana ja niihin reagoidaan tarvittaessa. Arviointikyselyillä pyritään selvittämään toiminnassa mukana olevien lasten, huoltajien ja työntekijöiden mielipiteitä, kokemuksia ja toiveita toiminnan kehittämiseksi. Kyselyistä vastaa koordinaattori, joka tekee niistä myös yhteenvedon ja keskustelee tuloksista ryhmän ohjaajien kanssa.

Toiminnan arvioinnin tarkoitus on vahvistaa aamu- ja iltapäivätoiminnan paikallista järjestämistä ja kehittämistä sekä lisätä toiminnan suunnitelmallisuutta ja pitkäjänteisyyttä.